

NIPOS / ARTAMA

ŠRÁMKŮV 2010 2001 PÍSEK

Evrybáby **Divadlo Kámen** 2 Sněhulácci Zdena! Jana!
Divadlo Prádelna LSD Špatně zabržděno Diva-
dlo BAF Studio Dům Čtyři rohy Někdo Divadlo la
Rottal Smršť Cyranovy boty Divadlo Padlo **LÁHOR**
/ Soundsystem Dividýlko Spolek (a)MAŤÁK **Vosto5**
ELEVACE Atelier T55 Teatro Tempesta DS Rámus
DDS TY-JÁ-TR – HROBESO Prvobytně pospolná
společnost Homotronní neškvor Ztracená existence
DRED Ašlerovo komikadze – nucený výsek **POTRVÁ**
DNO Klišéteátr Kulturně divadelní spolek Puchmajer
Divadlo Vysokozdvížného soumara BLIC Regina DS
SNOOP Zewling thearer s.r.o. Černí šviháci Divadlo
Tramtarie Facka Obludárium Havranprkno **Společ-**
nost Dr. Krásky Divadlo V soukolí ÚstaF DS Spoušť
Geisslers Hofcomodianten Studio Divadla Dagmar
Duonasekyru Kunsthaus Theatr Ludem Divadlo
Jesličky Chandraradar Pachýř Pačejoff Teatro HUGO
Frei Körper Kultur Krvik Totr Golemovy gačky **Nej-**
hodnější medvídci J.S.T.E. ARTYŽOK a DRED Divadlo
Na kraji Antonín D.S. Divadlo Zdeňka Vrágy 3+1
Praha O holi Tankred Dorst Divadelní spolek PRKNO
Sergej Praha Volná asociace Divadlo na cucky Kon-
zistence médi Divadelní studio Dialog II Kühlschränke
DS Scéna Kralupy umělecká skupina TRIARIUS Absol-
venti Divadelní spolek Rotunda **Kabaret Caligula Praha**
Kohen Krátké a úderné divadlo Hvizdoši Dramatická
školička TYAN Útvar totálního divadla Vydrž Divadlo
IGDYŽ Prkno De Facto Mimo Divná Bára Divadlo
DIALOG PuMoWo DS Stopa Divadlo (bez záruky)

Hra Žalář Candida Candida Čas G Krteček Bicykle Day Muž, který miloval Nicka Cavea Skorpil Inte-
lektual Show + Partneři.cz Neberte to osobně! Jelizaveta Bam Romeo: Poslední štace? Dekalog: Svaty-
ně (klastrofobie) I na Batmana občas padne smutek Lov na losa Wir tanzen konzentriert! Narozneniny
Kohen Market Proč to nezkusit? Pro tentokrát mimo Kunsthaus Praha Fernando Krapp mi napsal dopis
Ve dvě na hruškách II Žena. Říkejte mi žena (one-woman-show) Hra Zvěstování Bohunce Kam ten pláč
Diskrétní den Větve téhož stromu Rodinné příběhy Žáby Jedna Hugo Kabaret Kaldera Solitude Ani
muk! – Nepomuk! Půlnoční terapie Surreality show / pan R Tkadleny Ivan, Kamil a Dušan Dekalog:
Písně z prvního a dalšího smrživota Dekalog: Pygmalion – Svatba – Kar Duch Llana Estacada Storáče
Prodejce duše Serpillo a Melissa aneb Tymián a Citroník rande show Pokojíček Pro malého sněhuláčka
Dítě! (hra ze života) Pochybnosti otce Browna Osmá sedí u stolu a pojídá mou mrtvolu Vlak Jakz Praku
Shopping and Fucking Kámen Produkt Netřesk+Křičaly HARILA NASETO?! Nic proti ničemu Tour 07
Tracyho tygr Protekce údelu Nepokojíčky Venku! Inventury Svatebčané na Eiffelce Dentální rapsódie
Marmeláda Surovosti Laskavosti Punk není mrkev OKNA 100 procent alibi Lehká zemitá plocha Koláž
sledovanosti Zákaz vycházení Muž s holí Vězni Veselé příhody Pachýře a Chroše Rudý pavilon aneb
teorie (ne)spolehlivosti, ale k čemu ta strašlivá komedie Vyhledat a zneškodnit (akční melodram) Velký bal
KAABARED Dr. Krásky V lázních (židovské anekdoty) Koně Hra Košičan 3 Rozruch v Anténách Hamlet:
Přání zabít Mlejnek Tlustá Solný sloupy Vánoce u Ivanovových Přelet Antigona: Odjezd! Lidská řeka
0,1 Kg meronu aneb Kšeft umírající matky češtiny Ramon THYRSOS Misionáři Srdce Popis lázní Kuks
v Čechách, patřících jeho říšské hraběcí excelenci hraběti von Šporck VAJCE Blíží se den, kdy vás budu
milovat (Paris au XX. siecle) Král William, drama synů a dcer Kterak Rychle pojídati různé druhy ovoce a
zeleniny Macbeth 2003 Praha, ani ne tak magická jako komická Bílá noc Inu, mládí je mládí (Románek)
Nejkrásnější utopenec na světě Zajímá mě jenom nesmysl Loď andělů Soudce Sniežka Amatéri Valérie
a týden divů Princezna T. Tají dech Princ Bhadra a princezna Vasantaséna aneb Mnich pokrytec Spolu-
žáckovina aneb Volte slova! Drobečkem sem, drobečkem tam Hra na mostě Nezkrotné vášně Pustina
Fando a Lis Hoši z národáku aneb "Zabili Kemra, parchanti!" Sen noci svatojánské Dům lásky Setkání s
Kateřinou aneb hraní o tom, jak je také možné setkat se s Kateřinou Drak Pomeranč O člověku, který ďa-
lekohřadá Revue Tichá noc Rukověť protivy Chilliastrea Rekonstrukce Kolik životů má kočka Biblický
příběh o konci lidství Vašíček 22 Strom Zastavení zakázáno, parkování povoleno Občan hmyz – situační
estráda plná bzukotu Ženy Jsou soutěsky, jsou v nás Hra o Dorotě Hra na Zuzanku Brejle

BROŽURA K 50. VÝROČÍ ŠRÁMKOVA PÍSKU aneb Posledních deset ročníků...

Přehlídku Šrámkův Písek pořádá
z pověření Ministerstva kultury
NIPOS-ARTAMA ve spolupráci
s o. s. Společnost amatérské divadlo
a svět, Centrem kultury Písek a
o. s. Divadlo Pod čarou Písek.

A VZADU TEN KOMÍN...

prof. Jan Císař / úvodní slovo

Ten komín jsem hledával s pány Vyskočilem a Boškem po večerech, když jsem poprvé vstoupil na Šrámkův Písek. Bylo to hledání, jímž jsme chtěli vzpomenout Fráňu Šrámka a jeho Měsíc nad řekou. Tak jsme se chodili dívat na Otavu – a komín nikdy nenašli, protože jich tam bylo víc. Začínám těch pár úvodních slov o Šrámkově Písku touto vzpomínkou ze dvou důvodů. Ten první pramení z toho, že – marná sláva – atmosféra Písku jako města a mnohého, co se k němu váže, je nad míru příznivá k vnímání divadla; byť by bylo na hony vzdáleno Šrámkově nostalgické lyrice. Druhý důvod spočívá v tom, že jsem chtěl také říci, že můj první vstup na Šrámkův Písek v první polovině 70. let minulého století se odehrál v poměrně klidném a ne příliš vzrušivém tempu. Konso- lidace – jak se tehdy říkalo místo normalizace – ještě moc do festivalového dění nezasáhla, to přišlo až později, když se pořadatelem Písku

stal Svaz mládeže, a soubory také moc vzruchu nepřinášely. 60. léta s malými divadly byla pryč a zatím je nic nenahradilo. A tak mladičká doktorka Slávka Šrámková, jíž Pavel Bošek denně uděloval povolenku být večer venku přes čas, chodila každé ráno na plovárnu, a my tři porotci rozvážně pronášeli své soudy. Pak to ovšem rázem vypuklo, Šrámkův Písek ovládlo autorské divadlo, Ivan Vyskočil se stal jeho nekorunovaným králem – guru by se dnes řeklo – a vše bylo okamžitě hektické, plné energie, překvapení až šoků, nečekaností a napětí, protože se tu zdvihalo něco jiného, velice živého. Z několika příčin jsem v druhé polovině těch 70. let přestal na Šrámkův Písek jezdit. Několikrát jsem jím prošel, abych viděl, co se tam děje, ale jinak jsem byl mimo. Až díky Lence Novotné jsem se v polovině prvního desetiletí 21. století vrátil do lektorského sboru. A jsem tomu věru velice rád, neboť účastnit se dnešního Šrámkova Písku je pro mne potěšením. V současnosti se ten typ divadla, pro něj je ŠP určen,

nazývá divadlem experimentálním. Před časem jsme na tohle téma vedli diskusi na stránkách Amatérské scény a ukázalo se, že ten pojem každý chápe jinak. Nevím, jestli je to správné a adekvátní označení. Ale – upřímně řečeno – moc si s tím hlavu nelámu. V těch sedmdesátých letech, kdy jsem na ŠP jezdil poprvé, pojem autorské divadlo znamenal také divadlo netradiční, což se začalo hojně používat. Pro mne to bylo divadlo, které nectí a přímo rozbíjí běžné a hojně používané konvence scénování a vzpírá se estetickým normám, které regulují vztah lidí ke skutečnosti a umění. Autorské divadlo bylo takovým specificky českým projevem postmodernismu a svým způsobem se tento proud stal pro jistou dobu i jakousi normou.

Dnes je to experimentální divadlo na ŠP už zcela rozvinutým trvalým proudem postmodernismu po postmodernismu – tedy post-postmodernismu. Ten post-postmodernismus na ŠP smetl a odstranil jakékoliv konvence

a normy. Každé představení předkládá scénický tvar zcela jedinečné podoby, struktury. Jistě – dá se dost často najít nějaký kontext odkazující na ten nebo jiný podnět, na tu nebo onu rovinu scénování. Ale v konečném výsledku je to valnou většinou vždycky něco neznámého a nelze než znovu a znovu hledat postupy, jak takový výsledek analyzovat a snad alespoň nějak trochu pojmenovat.

Tohle mne na ŠP baví; je to pro mne takové cvičení teoretického a kritického myšlení. A navíc: každý člen lektorského sboru musí podstoupit svou vlastní individuální cestu k tomu, aby mohl pak v diskusi před diváky vyslovit svůj názor. A to je pro mne také velice zábavné. Neboť je to řada pohledů, jež jsou pro mne dalším podnětem k přemýšlení a zkoumání i formulování toho, co že jsem to vlastně viděl. Ale vůbec nejzábavnější je otevřenost ŠP vůči všem výsledkům, které právě touto svou nezvyklostí provokují, útočí, vyžadují naprosto soustředěné vnímání a reflektování. Klasická,

tradiční činohra dost často opakuje věci známé; Divadlo na ŠP až na výjimky ne. Může být – a také občas bývá – až programově a manifestně neumělé, diletantské, protože diletantství vydává za nový výboj, experiment – za pokus o něco, co nikdo nezná a co se proto nemusí zdařit. Vždycky je tu něco, co vyvolává očekávání, co se z toho vlastně vyvine, kam až to může dojít a jak to skončí. Na ŠP nejsou žádné příběhy, děje, postavy ani scénické postupy. Tam je všechno jakýmsi dobrodružstvím poznání, imaginace; těch na jevišti i těch v hledišti. A kromě toho: ŠP umožňuje bezprostředně zaujímat divadlem vztah k závažným a znepokojujícím současným problémům. Jak je krásné a zábavné být divákem Šrámkova Písku!

2010

49. ročník
28. – 30. května

Lektorský sbor: Alena Zemančíková, Zuzana Piussi, prof. Jan Císař, Vladimír Hulec a Jiří Adámek

Divadlo Prkno, Veverská Bítýška
Vít Jakubec: **Hra**
Režie: Vít Jakubec

Kühlschränke, Plzeň
Marie Nováková (s použitím předloh Jeana Geneta, Jana Zahradníčka, Françoise Villona, Oscara Wilde, Magora, Zbyňka Hejdy, markýze de Sade, Paula Verlaine): **Žalář**
Režie: Marie Nováková

Zewling thearer s.r.o., Jihlava
soubor: **Candida Candida**
Režie: Jan Čermák, Vítek Malý a soubor

Evrybáby, Plzeň
Čas G (autorská koláž souboru)
Režie: Roman Černík

Divná Bára, Praha
Jiří Benda: **Krteček**
Režie: Jiří Benda

Liberecké studentské divadlo,
Liberec
soubor: **Bicykle Day**
Režie: Daniel Kaliba

Klišéteátr, Brno
Matěj Mužík: **Muž, který miloval Nicka Cavea**
Režie: Matěj Mužík

Antonín D.S., Praha
Martin J. Švejda: **Skorpil Intelektual Show + Partneři.cz**
Režie: Martin J. Švejda

Láhor sound/System a SkRAT
kolektiv souborů:
Neberte to osobně!
Režie: kolektiv souborů

Antonín D.S. – Krvik Totr, Praha
Daniil Charms (v překladu Ondřeje Mrázka): **Jelizaveta Bam**
Režie: Martin J. Švejda

POTRVÁ, Praha
Vojtěch Poláček: Romeo: **Poslední štace?**
Režie: Vojtěch Poláček

J.S.T.E. ARTYŽOK & D.R.E.D.,
Náchod
Ondřej Pumr: Dekalog: **Svatyně (klastrofobie)**
Režie: Ondřej Pumr

Divadlo Tramtarie, Olomouc
Vladislav Kracík, Lenka Jurníčková:
I na Batmana občas padne smutek
Režie: Vladislav Kracík
Kunsthau, Praha
Michal Walczak (úprava Mirek Drábek): **Lov na losa**
Režie: Mirek Drábek

Frei Körper Kultur, Semily
Jan Hofman, Jan Mocek: **Wir tanzen konzentriert!**
Režie: Jan Mocek, Jan Hofman

Inspirativní představení: **Jaroslav Dušek, Vizita: Šrám a Písek**

...minirozhovor s Janem Mockem ze souboru **Frei Körper Kultur**, Semi-ly...

Vzpomínáte si na počasí v Písku, když jste tam 30. května 2010 ve 14.30 hráli?

Bylo hezky, ne?

Co vám přinesla účast na JH?

Spoustu nových přátel a zkušeností, které určitě využiji v další práci. Hlavně mi ale účast na JH dodala obrovskou chuť se dál zlepšovat a pracovat na sobě.

(pozn.: účast souboru na Jiráskově Hronově ve skutečnosti skončila skandálem – organizátoři JH nedovolili souboru odehrát dvě ze tří představení z důvodu používání vody v inscenaci)

Když se řekne Šrámkův Písek, tak se vám vybaví...

Karlův Most.

FKK NEŽADONÍ O ÚSPĚCH

Jiří Adámek

Mám za to, že performance **Wir tanzen konzentriert** nakonec vzbudila ohlasů dost, včetně skandálu na Hronově. Já jsem o ní napsal do časopisu Svět a divadlo a tím by to mohlo být uzavřené. Přesto se k ní rád vrátím ještě jednou, z trochu jiného pohledu.

Pro naši (profesionální) divadelní skupinu Boca Loca LAB jsem na jaře 2009 chystal inscenaci Teritorium. Mělo se vycházet z mého scénáře, který obsahoval nekonečné výčty předmětů, návyků, vztahů, frází a typických reakcí, jimiž tvoříme svá osobní teritoria.

Jenomže přišlo letní soustředě-

ní a tam jsem zjistil, že autentická zkušenost každého z herců, jejich osobní „seznamy“ prvků, tvořících jejich „bublínu“, mě přitahuje mnohem více než dopředu napsaný text. A tak jsem zahodil scénář a začali jsme ne od herců, ale od lidí. A najednou se ukázalo, kolik drobných, sotva postřehnutelných hereckých triků herci mají, aby se zalíbili publiku. A taky se ukázalo, že sotva postřehnutelné podprahové pomrkávání na diváky je jejich droga. Že je pro ně velice těžké, odhodit herecký plášť, kryjící je před přílišnou „nahotou“. Zkoušení bylo náročné, někdy kruté, ale pravda je, že se nám všichni doslova měnili před očima.

Od té doby jako by se mi otevřel nový smysl a já čichám čichám herecké triky všeho druhu ve všech typech divadla. A proto jsem byl tak okouzlený performancí **Wir tanzen konzentriert**: že totiž, zdálo se mi, byla triků prostá. Že se tu nežadonilo o úspěch. A tvrdím, že v profesionálním českém divadle se něčeho podobného jen tak nedočkáme.

2009

48. ročník
29. – 31. května

Lektorský sbor: Alena Zemančíková, prof. Jan Císař, Vladimír Hulec a Petr Michálek

THeatr Ludem, Ostrava
Hana Galetková: **Narozeniny**
Režie: Hana Galetková a THeatr Ludem

Kohen, Hukvaldy
soubor: **Kohen Market**
Režie: Nela Kornetová, Kristýna Tillová

Smršť Divadlo DDM, Kopřivnice
soubor: **Proč to nezkusit?**
Režie: Marcela Nedjalková a kol.

LSD, Liberec
soubor: **Pro tentokrát mimo**
Režie: Daniel Kaliba

Kunsthaus, Praha
Tankred Dorst: **Fernando Krapp
mi napsal dopis**
Režie: Mirek Drábek

Někdo, Jaroměř
Jakub Maksymov:
Ve dvě na hruškách II
Režie: Jaroslava Halasová a Jakub Maksymov

Antonín D.S., Praha
Martin J. Švejda: **Žena. Říkejte mi
žena (one-woman-show)**
Režie: Martin J. Švejda

Divadlo Vysokozdvížného soumara,
Opava
Jiří Karen: **Hra**
Režie: Malý bílý psík

Divadlo Kámen, Praha
Petr Macháček: **Zvěstování Bohunce**
Režie: Petr Macháček

J.S.T.E. ARTYŽOK a DRED, Náchod
Ondřej Pumr: Dekalog: **Kam ten pláč**
Režie: Ondřej Pumr

Láhor/Soundsystem
Petr Marek: **Diskrétní den**
Režie: Láhor/Soundsystem

Cyranovy boty, Brno
Věra Bělehrádková: **Větve téhož
stromu**
Choreografie, režie: Věra Bělehrádková
Hudba, zpěv, cello: Eva Gina

DS SNOOP, Opatovice nad Labem
Biljana Srbljanovic: **Rodinné příběhy**
Režie a scéna: Aleš Dvořák

...minirozhovor s Petrem Macháč-
kem z **Divadla Kámen**, Praha...

**Vzpomínáte si na počasí v Pís-
ku, když jste tam hráli 30. května
v 17.30 Zvěstování Bohunce?**

Je to nesmírně zajímavé, ale ne-
vzpomínám. Myslím, že nepršelo ani
nemrzlo.

Co vám přinesla nominace na JH?

Zpestření prázdnin. Romantickou
cestu do Hronova. Možnost zahrát
si ve velkém divadle. Romantický ten
podzemní klub takový.

**Když se řekne Šrámkův Písek, tak
se vám vybaví...**

Festiválek s nejzajímavějším a nej-
hustěji nabitým programem. Za-
jímavé divadlo od rána do večera.
Krásné město.

LÁHOR SOUNDSYSTÉM A PETRA MARKA „VÝJIMKA Z PRAVDY“

Alena Zemančíková

Improvizace patří k základním dru-
hům jevištní činnosti, stvořené pro
Šrámkův Písek (či naopak – Šrám-
kův Písek je stvořen pro divadelní
improvizaci). Improvizace je osvěžu-
jícím momentem autentické diva-
delní tvorby, tréninkem komunikace,
vzájemného kontaktu, řešení situa-
ce. Založit na improvizaci předsta-
vení o velkém počtu herců, s ambicí
nejen překvapivých dialogů, ale
i soudržného děje a vlastně i klasic-
ké dramatické stavby, je experiment,
s nímž přišel až Petr Marek a jeho
improvizační „velkoprodukce“. Jed-
nou z nich byl Diskrétní den soubo-
ru Láhor Soundsystém na Šrámkově
Písku roku 2009.

Situace je tato: Petr Marek, kdy-
si alternativní squater, nyní učitel
(aprobace český jazyk – občanská
výchova), dům, v němž měli s kama-
rády svůj alternativní klub, mezi-
tím koupil. Kromě toho se chystá
oženit, čeká dítě, v domě pronajímá

byt v podkroví. Co je ovšem nej-
důležitější, kromě jeho nastávající
nikdo z přátel o tom všem neví, Petr
Marek se jim to bojí říct, protože se
za svůj příklon k měšťáctví stydí.
Kromě toho se z Holandska ozve
bývalý spolusquater, který projíždí
Prahou kamsi přednášet o anar-
chistickém hnutí a chtěl by strávit
večer s přáteli ve starém stylu. Což
některé těší, některé méně, Petra
Marka vůbec. Ale nedokáže to říct.
Dále se komedie rozvíjí vlastně
podle klasického situačníhoustru
– postava zvaná Petr Marek nezlá-
dá žádnou ze svých rolí. Zaplétá se
do lží a vytlouká klín klínem. Dochá-
zí k nedorozuměním, když slovenská
návštěva u nájemníků začne mlátit
do piána a nadávat a punkeři dole
to vítají jako projev protestu a za-
čnou stejná slova skandovat ve svém
stylu. Tak konformisté splynou
s anarchisty a výrok Pusťte nás ven
dostane jevištní akcí celé spektrum
významů – od volání nájemníků, aby
je odemkli, až po politické prohlá-
šení anarchistů (volání předchází
ikonický slogan „zkurvenej systém“).

Slovenská návštěva se spontánně raduje z možnosti něco rozsekat, nájemníci ničemu nerozumějí a mají strach o své bydlení, divoký pankáč se raduje z nečekaného spojení se Slovákem, ideolog party do toho vkládá politický podtext, návštěva z Holandska se raduje, že v Čechách ještě pravý punk žije a Petr Marek předstírá účast na tom všem, ačkoliv ve skutečnosti se toho všeho děsí. I další motiv je dobře známý – návštěva z Holandska doma žije spřádáně ze svých poměrně vysokých příjmů, ale na návštěvě ve staré vlasti hledá protest proti tomu (a předstírá ho). Z protestu mnoho nezbylo, ale bývalí squaťři se bojí, co by tomu radikální kamarád z Holandska řekl, takže předstírají něco, co sami nežijí. Nakonec se holandský kamarád po mnoha pivech svěří, že neví, co s „prachama“, které mu vydělávají nějaké počítačové programy, a jako milionář jenom kýčovitě touží po starém anarchistickém životě. Všichni si padnou do náruče s poselstvím celé hry „Jde to i s prachama“, a návštěva se

může klidně vrátit domů. Všechno je inverze, jen pár nováčků a zamilovaná zatoulaná holka ještě věří iluzi, že punk a komuna ještě žije. Petr Marek samozřejmě utrpí škodu na všech úrovních. Když děj hry takto vyprávím, mohlo by se zdát, že by bylo lépe, kdyby byla prostě jako komedie napsaná. Jenže už samo vyprávění děje míří k jakési satíře, kterou ale Petr Marek a jeho Láhor Soundsystém vůbec nemají na mysli. Sama improvizace v jednotlivých rolích a v řešení situací je totiž obrazem i výrazem rozpomínání a rekonstrukce něčeho, co člověk chtěl, čím možná chvíli byl, ale co je v životě neudržitelné. Postava učitele a domácího Petra Marka i to, jak ji jmenovec hraje, je esencí neurčitosti, neschopnosti se rozhodnout a hlavně přiznat si pravdu. To, co dělá, v žádném případě nesleduje hmotný prospěch, vše je jen zoufalé záplatování, nedokáže spolehlivě hrát ani roli domácího, ani roli anarchisty, je učitelsky zdvořilý a alternativně neurčitý. Běžné nadužívání slova „jakoby“, jímž je

zamořena každodenní konverzace a dnes už i oficiální projevy, dovádí ad absurdum. Slovní klaunerie Petra Marka se skládají z vršení záporů („ke slíbenému nezvýšení nájemného bohužel nedojde“) nebo filozofických veletočů („výjimka z pravdy“ v řeči učitele společenských nauk na základní škole). Sám Markův zevnějšek i pohyb koresponduje s rolí – je štíhlý, zaujímá ležérní postoje, ale musí vynaložit pekelné soustředění k překonání různých neurotických tiků, jeho účes je konvenčně přijatelný, ale dá se proměnit na cosi divočejšího a rozháranějšího, jeho slovník je slušný, plný módních sousloví k podpoře dobré komunikace, a na druhou stranu je schopen výraziva anarchistické ideologie. Je prostě produktem i obětí moderní doby se všemi jejími rozpory a v tom se vyrovná ikonickým postavám absurdního dramatu. Ale zatímco absurdní drama ukazovalo společenský a komunikační stroj, Petr Marek ukazuje naprostý post-post-moderní zmatek. Improvizace je základní podmínkou

inscenací Láhor Soundsystému, děj je sice účinkujícím známý, situace jsou zhruba předem pojmenovány a seřazeny, ale proměnlivý počet hrajících postav může vše i dost radikálně změnit. Například slovenský příbuzný na návštěvě u rodiny „konformistů“ způsobí výstup, který bez něj ve hře prostě není. Vše v inscenaci je zcela pomíjivé, dokonce do té míry, že když se situace nedaří, přiznačně se od ní upustí. V ději hry Diskrétní den je předstíráním tématem, herci se však chrání jakýchkoli „hereckých výkonů“, podehrávají i přehrávají podle své přirozenosti a citu pro věc, s větším či menším odstupem a vědomým budováním jevištní postavy. Petr Marek sám ovšem přináší na jeviště koncentrované autorství, text, který ve své roli improvizuje, je v dokonalé shodě s pohybem a jeho celou jevištní existencí. Je to úplně nový typ směšného antihrdiny naší doby, trhaného na kusy jejími rozpory. („musím říct, že z takového toho svého non-entuziasmu nejsem úplně přívržencem té vaší subkultury“).

Petr Marek je respektovaný profesionál ve filmu i v hudbě, sám je vysokoškolským učitelem, amatérské divadlo pro něj rozhodně není koníčkem k vyplnění volného času. Složitě organizované improvizované inscenace o mnoha účinkujících jsou průzkumem divadla jako umění živého okamžitého kontaktu na jevišti i mezi jevištěm a hledištěm. V tom, co dělá Petr Marek s Johannou Švarcovou a Marianem Moštíkem ve svém komorním improvizovaném Rádiu Ivo, je navíc velká ironie k nejrůznějším projevům mainstreamové filmové, počítačové a mediální kultury. Trojice před diváky jako divadlo předvádí quasi rozhlasovou hru, s pomocí počítačů ji okamžitě vybavuje scénickou hudbou a zvuky (komický efekt vyvolává jejich filmová klišovitá patetičnost a vnější dramaticita a zvukomalba), jimiž se dále inspiroují k dalším improvizacím. Ty jsou opět jak textové, tak situační. Petr Marek má v oblíbené tajemné situaci, v nichž se nic nestane a nic se nedozvíme, absurdní triky jako pro děti (nabití

notebooku z elektrického rejnoka například), na něž se však běžně díváme v televizi i v kině. Baví ho, co všechno s pomocí digitální techniky dovedeme, a nebere to vážně. A také upozorňuje na to, že strašně žvaníme, lžeme, krademe, nestíháme, a to všechno v rámci naší slušné tržně kapitalistické civilizace. V anketě o Inscenaci roku Divadelních novin za rok 2009 jsem Diskrétní den označila za svůj nejsilnější divadelní zážitek. V témže roce, nezávisle na amatérském či jakémkoli jiném divadle, získala inscenace Rádio Ivo Život nedocenění cenu Prix Bohemia Radio za nejlepší rozhlasovou hru. Asi na tom něco bude...

2008

47. ročník

23. – 25. května

Lektorský sbor: Alena Zemančíková, prof. Jan Císař, Vladimír Hulec, Jiří Adámek a Petr Michálek

Divadlo Kámen, Praha

Petr Macháček: **Žáby**

Režie: Petr Macháček

2, Jihlava

soubor: **Jedna**

Aktérky: Klára Dáňová a Veronika Pavlíková

Teatro HUGO, Semily

Jan Mocek a kolektiv: **Hugo**

Režie: Jan Mocek

Divadlo na cucky, Olomouc

Barbora Voráčová a kolektiv: **Kabarét Kaldera**

Režie: Jan Žůrek

Zdena! Jana! Brno
soubor: **Solitude**
Režie: Zdena Mlezivová a Jana Do-
lejšová

Geisslers Hofcomodianten, Kuks
Heinrich Rademin (překlad Kateřina
Bohadlová): **Nevyslovené Oraculum**
– Výmluvná mlčenlivost. Ani muk! –
Nepomuk!
Režie: Petr Hašek

Hvizdoši, Holešov
Vladimíra Dvořáková a kolektiv:
Půlnoční terapie
Režie: Vladimíra Dvořáková

Čtyři rohy, Plzeň
soubor: **Surreality show / pan R**
Režie: Vojtěch Dvořák, Jacques
Joseph

Ašlerovo komikadze – nucený výsek,
Aš
Pavla Bugi Bušková, Anna Trki Trč-
ková: **Tkadleny**
Režie: Bugi a Trki

Antonín D.S. a Krvik Totr, Praha
Martin J. Švejda: **Ivan, Kamil a Dušan**
Režie: Martin J. Švejda

J.S.T.E. Artyžok a Dred, Náchod
Ondrzej Pumr: **Dekalog: Písně**
z prvního a dalšího smrživota
Režie: Ondřej Pumr

J.S.T.E. Artyžok a Dred, Náchod
Ondrzej Pumr: **Dekalog: Pygmalion**
– Svatba – Kar
Režie: Ondřej Pumr

Havranprkno, Praha
Jan Tošovský: **Duch Llana Estacada**
Režie: Petr Chmela

PuMoWo, Brno
Martin Macháček: **Storáče**
Režie: Martin Macháček a kolektiv

Duonasekyru, Příbor
soubor: **Prodejce duše**
Režie: Pavel Rezi Rösner a Honza
Dudy Dudek

Inspirativní představení: **Divadlo**
na tahu, Audience

...minirozhovor s Petrem Macháč-
kem z **Divadla Kámen**, Praha...

Jak vznikly Žáby?

Chtěli jsme si udělat tvrdě minima-
listickou hru bez kompromisů, bez
ohledu na to, co na to kdo bude ří-
kat. Dali jsme si ji jako dárek k vybu-
dování nového studia. Mimochodem,
myslím, že jsme si tu hru opravdu
bez kompromisů udělali a máme ji
rádi, tedy většina z nás.

Proč se divadlo Kámen jmenuje Kámen?

Je to banální, jmenovala se tak kdysi
naše první hra. Ale nebanální pohled
a důvod, proč ten název už dlouho
trvá, je v tom, že pracujeme mini-
malisticky. Příliš se nehýbeme, příliš
nemluvíme, příliš nemáme rafino-
vané příběhy a zápletky, atd. Prostě
kámen nějaký.

Co se vám v Písku nejvíc líbí?

Ranní káva u řeky, pískové sochy
na břehu řeky, dokonalý číšník
v restauraci na náměstí a dokonalá
noční zahrádka Pod čarou.

NAZELENALÉ KONTEMPLATIVNÍ DRAMA

Vladimír Hulec

Petr Macháček a jeho Divadlo Kámen jsou avantgarda českého divadla! Nejen amatérského! Historie souboru se začíná přesně deset let od tohoto ročníku ŠP. Petr Macháček jej zformoval v roce 1998 jako uskupení lidí s vyhraněnou představou o svébytné formě činoherního divadla. Sebevědomě jako program (který dosud udržuje) vyhlásil: Hledáme čistou jevištní formu, která teprve určí obsah hry. S takovou představou vstoupil do divadelního světa nezajímaje se o to, zda jde o ten amatérský či jakkoli (polo)profesionální. Pro tento postoj přesně platí – Divadlo Kámen je nezávislé. Podstatné bylo a stále dosud je experimentování, hledání, životní a umělecký postoj.

Za dva roky hrálo divadlo už kolem třiceti přestavení ročně, především v pražských klubech (Studio Damůza, Klub Klamovka, Karlos Bar, Karlínské Spektrum, aj.), ale postupně

i na ŠP a JH. Od října 2004 vystupovalo pravidelně v Žižkovském divadle Járy Cimrmana a v Divadle v Celetné. A v roce 2006 získala inscenace Marmeláda na Jiráskově Hronově cenu Zlatý Alois, kterou jsem spolu se Zdeňkem A. Tichým kdysi „podvratně“ vymyslel a – dokud jsem tam pracoval ve Zpravodaji – i uděloval. V listopadu roku 2007 Divadlo Kámen otevřelo v prostorách pronajatých od městské části Praha 8, na sídlišti Invalidovna v Nekvasilově ulici, vlastní divadelní studio. Hlavní sál má kapacitu 50 diváků, součástí studia je i galerie a bar. Právě zde jako první původní premiéra vznikly Žáby (premiéra 6. 2. 2008), které ve stejném roce postoupily na ŠP a odtud na JH. Příběh je absurdní a víceméně nesmyslný. Oskar je hodný. Jednoho dne vystoupil ze sklepa a řekl mi, že dole už nezbyla ani jediná zelená žába. Oskar je všechny vynosil ven. Oskar je šikovný. Obratný. Oskar je hodný, píše o své hře Macháček. V jednom domě se zkrátka začaly objevovat ve sklepě žáby, a tak mají –

telka pozvala deratizační službu, aby se jich zbavila. Přijde Oskar a žáby vynáší na zahradu. Nic víc se ve hře nestane.

Vzniklý text svým způsobem naviguje na absurdní drama 60. a 70. let, jak je definoval především Ionesco (Plešatá zpěvačka, Nosorožec...). Macháček jej inscenuje svým typicky „zarputilým“ inscenačním jazykem. Donekonečna „omílá“ dané situace i dialogy, čímž dosahuje až opojně působivého – téměř „mystického“ – diváckého zážitku. Pracuje s minimalistickými jevištními – hereckými i výtvarnými – postupy. Opakuje situace, výstupy, dialogy, slova a dokonce barvy kostýmů a rekvizit (ústřední je tentokrát zelená) jen s malými (minimalistickými) obměnami a vývojem. Takové divadlo se zadírá pod kůži a divák je nedokáže ze své mysli vymazat ani po letech. Ne každý je ochoten se mu podvolit, ne každý je schopný je přijmout. Kámen – Karkulka – Mlejnek – Marmeláda – Žáby... a následné Zvěstování Bohunce a Eéliška kolem je linie tvrdšího hledání „čistého divadla“

skrze formu vytvářenou minimalistickými jevištními prostředky: důsledně civilním a současně vysoce – každým gestem a slovním projevem – stylizovaným herectvím, od emocí vypreparovaným. A s typicky českým ironickým nadhledem. Je obrovská škoda (a chyba) českého divadelního prostředí, že si Petra Macháčka a jeho experimentů dosud výrazněji nevšímá. Mají – jak po formální tak intelektuální stránce – „nadmárodní“ rozměr. Žáby byly (a jsou) esencí jeho poetiky. Díky nim na ŠP 2008 nemohu nikdy zapomenout.

2007

46. ročník
25. – 27. května

Lektorský sbor: Alena Zemančíková,
prof. Jan Císař, Vladimír Hulec, Ján
Šimko a Karel František Tománek

Geisslers Hofcomoeianten, Kuks
Braccioli (překlad G. B. Hancke)/
Geisslers: *Serpillo a Melissa aneb
Tymián a Citroník rande show*
Režie: Petr Hašek

Absolventi, Hradec Králové
Jan Antonín Pitínský: *Pokojíček*
Režie: Jolana Brannyová

Sněhulácci, Plzeň
Soubor: *Pro malého sněhuláčka*
Režie: Zuzana Strachoňová

Antonín D.S., Praha
Martin J. Švejda: *Dítě! (hra ze ži-
vota)*
Režie: Martin J. Švejda

Divadlo la Rottal, Holešov
Aleš Maděra, Pavel Jiří Chmelík:
Pochybnosti otce Browna
Režie: Pavel Jiří Chmelík

Evrybáby, Plzeň
Evrybáby a Roman Černík: *Osmá
sedí u stolu a pojídá mou mrtvolu*
Režie: Roman Černík

Cyranovy boty, Brno
Věra Bělehrádková a soubor: *Vlak*
Režie: Věra Bělehrádková

Volná asociace, Příbrav
Jakz Praku (úprava textu Davida
Drábka Jana z Parku)
Režie: Dominik Linka

Spolek (a)MAŤÁK, Pardubice
Mark Ravenhill: *Shoping and Fuc-
king*
Režie: Petr Kouba

Divadlo Kámen, Praha
Petr Macháček: *Kámen*
Režie: Petr Macháček

Krvik Totr, Praha
Petr Jediný Novotný & Tomáš Kout:
Produkt
Režie: Petr Jediný Novotný & Tomáš
Kout

J.S.T.E. Artyžok a DRED, Náchod
Ondřej Pumr: Dekalog:
Netřesk+Křížaly
Režie: Ondřej Pumr

Nejhodnější medvídci,
Hradec Králové
René Levínský (Helmut Kuhl):
HARILA
Režie: Akram Staněk

DS Scéna, Kralupy nad Vltavou
Radek Wolák: *NASETO?!*
Režie: Wendelín Otesan

LÁHOR/Soundsystem
Nic proti ničemu Tour 07
Režie: LÁHOR/Soundsystem

Minirozhovor s Helmutem Kuhlem (příležitostným spisovatelem a společenským vědcem), který napsal Harilu pro Nejhodnější Medvídky...

V Písku s Harilou, Kašpárkem, Artikulátorem, Chiliastrou...

Motto: Mizerně zahráná, dokonce i mizerně deklamovaná komerční sračka.

50 let zpoždění. Tak samoučelná a nezvládnutá, že prostě banální moralistická exhibice. (Petr Macháček o Harile, Sandy Times 4/2007)

Z Písku si pamatuji toto: Odpoledního candáta s kouskem citrónu v měkkých dásních. V dásních candáta, ne v mých. Spoustu piv. Tichý dopad mé usínající hlavy do tatarského bifteku na umakartovém stole. Probuzení s čerstvým žloutkem v oku. Juke-box. Radostný tanec s Janines Jansen, mizející dvacetikoruny v juke-boxu. Divokého Ondřeje P. a mladičkou dívku s kovovými rovnátky. Cestu nočním Pískem na pumpu ÖMV. Spoustu lahvo-

vých piv. První ranní bagetu. Děvče s dlouhými světlými vlasy, které se možná jmenovalo Jana. Ještě jeden tanec s vůní benzínu. Běh na nádraží. Hodinové čekání na chladném, velmi chladném říjnovém perónu. Změnu času. Zimniční spánek v červeném motorovém voze. Pivo ve Zdicích. Prahu. Z Písku si nejvíc pamatuji Prahu.

HARILA

prof. Jan Císař

Když jsem před lety poprvé uviděl soubor Nejhodnější medvídci s inscenací textu René Levínského Elena Štěpánová, tak jsem pochopil, že se setkávám s výjimečným a originálním zjevem nejenom českého amatérského divadla. To se lety opět potvrdilo, ať už konkrétní výsledky tohoto souboru a zejména jeho vůdčího a inspirativního ducha Levínského byly vynikající nebo problematičné. Harila to potvrdila naprosto přesvědčivě. Myslím, že je to jedna z nejlep-

ších her, které byly v poslední době u nás napsány. Jistě – někoho může šokovat a nebudu se divit, když ji ten někdo zcela zavrhně, neboť její situace a její slovník předčí svou ošklivou drsností a obscénností kterýkoliv text náležející k té tak zvané cool dramatičce, která sestoupila do nejtemnějších propastí lidského světa i duše nevyhýbajíc se žádné tabuizované sféře. Jenže: v Harile Levínský věren své metodě vytvářet pro jeviště obrazy neurčitě existující mezi realitou a fiktivností, kdy však na jevišti obě polohy utvářejí svůj svět zároveň skutečný a zároveň neskutečný, pozvedl tento žánr na básnický a básnivý model žití. Všechna ta ošklivost, brutalita, zvrácenost, sexuální abnormalita, způsob

života na okraji odmítající jakékoliv konvence chování, je najednou výpovědí o naprosté svobodě, skoro až lyrickou oslavou života nespoutaného konvencemi a stereotypy. Pokaždé když jsem se potkal s Harilou, musel jsem myslet na pana de Sade, jenž sestoupil do těchto poloh proto, aby ukázal, do jakých propastí může člověk zapadnout. Levínský jde zcela opačnou cestou. Předvádí propasti lidského chování, jednání, mluvení, cítění, myšlení jako – dovoluť mně ten pojem opakovat – básnický obraz zcela svobodného člověka. Jistě – má ten obraz i svůj rmutný rub; nelze se vyhnout otázce, zda tohoto absolutního osvobození od všech zábran a překážek v životě lze – nebo je nutné – dosáhnout za tuto cenu. I proto je tento text kvalitní, neboť možnosti člověka vidí svým způsobem ambivalentně, z různých stran – i protikladných. Harila je jistě text velmi neobvyklý. Ale má-li být Šrámkův Písek přehlídkou experimentálního divadla, pak byl pro toto jeho poslání i zaměření právě svou nezvyklostí doslova jeho ozdobou.

2006

45. ročník
26. – 28. května

Lektorský sbor: Zoja Mikotová,
prof. Jan Císař, Vladimír Hulec, Ján
Šimko a Karel František Tománek

Chandraradar,
Nové Město na Moravě
William Saroyan (překlad Jiří Jo-
sek): **Tracyho tygr**
Režie: Klára Dvořáková

Duonasekyru, Příbor
Dudy&Rezl: **Protektce údělu**
Režie: Pavel Rezl Rösner a Honza
Dudy Dudek

DNO, Hradec Králové
Soubor: **Nepokojíčky**
Režie: Jiří Jelínek a kol.

Útvar totálního divadla VYDRŽ!,
Praha
Tom Tamten: **Venku!**
Režie: Vojtěch Poláček

Prkno, Veverská Bitýška
Philippe Montana: **Inventury**
Režie: Pavel Vašíček

Obludárium, Nové Město na Moravě
Jean Cocteau (překlad Miloš Hlávka
a Jiří Frejka): **Svatebčané na Eiffelce**
Režie: Klára Dvořáková

Ztracená existence, Praha
Alexandr Guha: **Dentální rapsódie**
Režie: Alexandr Guha

Divadlo Kámen, Praha
Petr Macháček: **Marmeláda**
Režie: Petr Macháček

Antonín D.S., Praha
Martin J. Švejda:
Surovosti Laskavosti
Režie: Martin J. Švejda

Krátké a úderné divadlo, Liberec
Soubor: **Punk není mrkev**
Režie: Michal Vácha

Jesličky, Hradec Králové
Ema Zámečnicková a kol.: **OKNA**
supervize: Ema Zámečnicková

Láhor/Soundsystem
100 procent alibi
Režie: Láhor/Soundsystem

J.S.T.E. Artyžok a Dred, Náchod
A. Kaszub Pski, překlad: Pumr,
Vlachová, Kowalczyk: **Lehká zemitá
plocha**
Režie: Ondřej Pumr

Pachýř Pačejořff, Plzeň
Karel Tekěše: **Koláž sledovanosti**
Režie: Jakub Vašíček

Inspirativní představení – **Jaroslav
Dušek a Vizita, Písečné šrámy**

...minirozhovor s Petrem Markem ze souboru *Láhor/Soundsystem*...

Vzpomínáte si na počasí v Písku, když jste tam v neděli 28. května 2006 v 9.30 hráli?

Vzpomínám si spíš na počasí, když jsme hráli v Písku a následně prvně v devatenácti s naším Dekadentním divadlem Beruška i na prvním Hronově s Beruškou. Jen vím, že s Láhorem jsme se tehdy nebo jindy poprvé v Písku vykoukali v řece. A jedno počasí máme i zaznaménáno, protože v roce 1994 jsme si natočili půlhodinový hraný dokument o cestě, pobytu a hraní divadla Beruška v Písku. (Ten je snad taky ještě k vidění).

Co dobrého (nebo i jiného) vám přinesla nominace na JH?

V případě Berušky to byl zlom v celém našem přístupu k improvizaci: nutnost sehrát dvě představení v krátké dopolední chvíli hned po sobě nás donutily v přestávce mezi nimi přehodnotit vstupní systém. Do té doby (1994) jsme si za-

dávali téma a někdy i vstupní situaci a občas variovali oblíbené motivy. To jsme v té desetiminutové přestávce v Hronově po prvním velmi špatném představení zrušili a následujících patnáct let jsme hrávali úplně bez přípravy. A ještě jeden literární posun: pro průvodní text o představení, které ve chvíli nutnosti poslat text ještě nevzniklo, jsme zvolili metodu doplnění cizího již existujícího textu. Použili jsme popis ze zadní strany videokazety s pornofilmem a pouze jsme sprostá slova nebo slova jako „sex“ nahradili pojmy „divadlo“, „herec“, „hraje“ atd. Vznikla krásná poezie (text pro zábavu přikládám na konec). V případě Láhoru to byla zkušenost hraní v pro nás příliš velkém sále pro mnoho lidí, kde se naše civilní poetika založená na neumělém a tichém hlasovém projevu trochu ztrácela, a také nezapomenutelný záchvat smíchu při půlnočním velkolepém ohňostroji na festivalu, kde mnozí z našich herců skřípali zuby, že nedostanou ani na cestu. Nezapomenu na výkřiky: „Ted’ bouchá můj cesták!“ A taky na pobavení nad

„recenzí“ ve festivalovém bulletinu, která se místo rozboru inscenace věnovala rozboru toho, že „Láhor jsou vulgární lidé“.

Když se řekne Šrámkův Písek, co se vám vybaví?

Něco jako divadlo schované v křoví. Už z počátku devadesátých let, kdy byl festival jedním z nejukrytějších před veřejností, dokonce bývaly zamčené vchodové dveře! A totálně žádná propagace. Takové „ghetto umění“. A publikum tím speciální – pouze z řad dalších účinkujících. Ale taky každoroční krásný výlet, fakt. A oblíbené rozborové semináře s občas nekriticky se hájícími divadelníky nebo jejich vedoucími, kteří jim, jak se občas ukázalo, vnutili inscenovat texty podle svého vkusu ze svého mládí. A úsměv Karla Tomase. Ale vlastně „posun“ na Hronov většinou znamenal méně pro nás zajímavých představení k vidění – přece jenom nás víc bavilo alespoň trochu (i třeba naivně) experimentující divadlo, čili v tomhle hrál Písek důležitější roli.

Tady je ten text:

ZNALCI V OBORU

Jsou tři. Všichni mají svůj humor. To by ostatně nebylo nic divného, kdyby se jednalo o tři humoristy. V tomto případě se však jedná o muže a dvě ženy. Ty mají vtipy pochopitelně umělé, ale ke svému způsobu žertu je velmi potřebují. Můžeme vidět mnoho neodolatelných skutečností. Můžeme vidět předvádění divadelních oblastí humorem a legrací.

Smutek vzrušuje sám sebe. To je vždy zajímavé podívání. Pak přijde herec s hercem a my čekáme, jak jej zvládnou. Samozřejmě dobře. V další sekvenci zase dva herci (jiní herci) předvádějí, jak mají smutné a ošklivé „málo veselé historky“.

Jsou vybaveni i technickými prostředky a speciálními přístroji. Přesvědčte se, že umějí využít všech názorů ve svém čele. A pustíme-li si právě toto divadlo, přijdeme ihned do nejlepšího. Řada scén inspiruje, řada poučí, řada pobaví. Představte si kupříkladu, jak Zelený na stole deklamuje a oba (Králíček i Grošák) není vidět. Další scény si ani představit nedokážete.

PACHÝŘ PAČEJOFF

prof. Jan Císar

Marná sláva – nemohu jinak než trochu epicky vyprávět příběh mého potkávání se souborem tak zvláštního názvu jako je Pachýř Pačejoff z Plzně. Začalo to na jedné Loutkářské Chrudimi. Když „pachýři“ odehráli své představení, nastalo hluboké mlčení, v němž se skrývalo cosi temného, hrozíciho vypuknout v bouřku. A taky se tak stalo. Amatérští loutkáři jsou k sobě přátelští či přinejmenším kolegiální, nepadají se navzájem tvrdě a ostře. Proto výtky vůči „pachýřům“ nebyly útočné a agresivní, ale bylo jich nesmírné množství, plenum diskutujících o jejich představení na něm neshledalo nic, opravdu nic dobrého a ve vzduchu se vznášela proslulá a legendární otázka: Kdo to sem poslal? Pak jsem se pokusil tomu plénu vysvětlit, že to, co je urážlivé, pokud jde o provedení scénování, to jest ledabylost, neumělost, až okázale předváděná primitivnost a neumělost, je zřejmě záměrné, že

právě tato zoufalá podoba divadla se tu dostává do vztahu s textem Borgesovy povídky o tom, jak velký arabský filozof nemůže porozumět Aristotelově poetice, protože vůbec nechápe, co je mimetická hra – a dole na dvoře to přitom dva malí kluci svou hrou konkrétně a názorně demonstrují. A že teprve propojení té tak pobuřující vizuální sféry s půvabným a myšlenkově hlubokým, skoro teoreticko-filozofickým textem o divadle, nabídne určitý scénický tvar, nutí i diváka přemýšlet o tom, má-li divadlo smysl, a jestli tedy nějaký má, tak potom jaký a v čem. Nakonec jsme toto představení doporučili z Loutkářské Chrudimi na Jiráskův Hronov, kde bylo přijato o poznání vlídněji, ale u mnohých zůstala stále nezodpovězena ta otázka: Kdo to sem poslal a proč?

Těch několik sezón, co se „pachýři“ pohybovali v amatérském divadle, je pro mne jejich představeními výrazně poznamenáno. Neboť ať hráli cokoli, tak v tom, co předváděli, byla vždycky neobyčejně silná po-

chybnost, skepse z toho, co divadlo může nebo nemůže a jak už bylo řečeno o pár řádků dříve: jestli vůbec něco může. Byla to vlastně vždycky provokativní osobitá výpověď na nějaké téma, která nakonec prozradila – tu otevřeněji, tu skrytěji – tuto pochybnost, skepsi. A vždycky to velmi úspěšně a zřetelně činila především ostentativně ukazovanou vizuální sférou scénování. Jako by se ten scénický tvar pokaždé ptal: Má vůbec cenu dělat divadlo, je to k něčemu? Možná že tahle otázka mířila na všechny divadelní konvence a normy, na všechna kritéria, jimiž se divadlo posuzuje. Že to prostě byla vzpoura proti dosavadním podobám divadla. Rozhodně však

je-li experiment volné, svobodné zacházení s jazykem divadla, pokus proniknout na zcela neznámé území, nevyzkoušená činnost s nejistými výsledky, pak Pachýř Pačejoff ten experimentální charakter Šrámkova Písku naplňoval zcela programově. Je škoda, že už ten soubor neexistuje. Do post-postmodernistické éry prvního desetiletí 21. století patřil dokonale a spolutvořil její obraz. A tím i obraz amatérského experimentálního divadla na Šrámkově Písku.

2005

44. ročník
27. – 29. května

Lektorský sbor: Markéta Hoskovcová, Vladimír Hulec, Karel Tománek

Útvar totálního divadla Vydrž, Praha
Tom Tamten: **Zákaz vycházení**
Režie: Vojtěch Poláček

O holi, Praha
Michal Kotrouš: **Muž s holí**
Režie: Michal Kotrouš, Petr Chaluš

Divadlo Jesličky ZUŠ Na Střezině,
Hradec Králové
Karel Houba: **Vězni**
Režie: Tomáš Jarkovský

Pachýř Pačejoff, Plzeň
Konrád Bužle: **Veselé příhody Pachýře a Chroše**
Režie: Jakub Vašíček

J.S.T.E. ARTYŽOK a DRED, Náchod
Jiří Wolker, Jiří Kolář, úprava Ondřej Pumr: **Rudý pavilon aneb teorie (ne) spolehlivosti, ale k čemu ta strašlivá komedie**
Režie: Ondřej Pumr

LÁHOR / Soundsystem
Vyhledat a zneškodnit (akční melodram)
Režie: LÁHOR / Soundsystem

Divadelní studio Dialog II, Brno
Martin Mišík: **Velký balón**
Režie: Martin Mišík j.h.

Společnost Dr. Krásky, Praha
S. K. Neumann, J. Wolker, A. Arbuzov, W. Blake, G. M. Lewis, K. Marx – Petr Lanta: **KAABARED Dr. Krásky**
Režie: Petr Lanta

Divadlo Na Kraji, Nový Jičín
Karel Poláček: **V lázních (židovské anekdoty)**
Režie: Věra Matýsková

Chandraradar,
Nové Město na Moravě
Soubor: **Koně**
Režie: Zdenka Sokolíčková

Rámus, Plzeň
Sofokles – Zdena Vašíčková a soubor: **Hra**
Režie: soubor

Vosto5, Praha
Divadlo Vosto5 – Divize Teatro Piccolo Primitivo: **Košičan 3**
Režie: Vosto5

Volná asociace, Přibyslav
volně podle Borise Viana: **Rozruch v Andénách**
Režie: Dominik Linka

Kabaret Caligula, Praha
Soubor: **Hamlet: Přání zabít**
Scénář a režie: Štěpán Benyovszký, Ondřej Gabriel, Tadeáš Petr, Lukáš Rumlena

Divadlo Kámen, Praha
Petr Macháček: **Mlejnek**
Režie: Petr Macháček

...minirozhovor s Lukášem Rumle-
nou ze souboru **Kabaret Caligula**,
Praha **Hamlet: přání zabít...**

**Vzpomínáte si na počasí v Písku,
když jste tam v sobotu 28. května
2005 hráli Hamleta: přání zabít?**
Hráli jsme Hamleta v sobotu nějak
od deseti ráno. Pamatuju si, že
krásně svítilo sluníčko a já nesmír-
ně toužil po tom válet se v parku
na trávě a ne bojovat s kocovinou
na jevišti.

**Co dobrého (nebo i jiného) vám při-
nesla nominace na JH?**

Řadu nových skalních fanouš-
ků i zarytých odpůrců, příležitost
prozkoumat krajní meze černého
humoru (respektive vztah černého
humoru a pietní pocty), naplnění
jedné ambice a stmelení souboru
skrze potvrzení pocitu vlastní výji-
mečnosti.

**Když se řekne Šrámkův Písek, co se
vám vybaví?**

Diskuze v Divadle Pod čarou
do jedné do rána, afterparty v blízké

chalupě do osmi do rána (to bylo
loni, s divadlem Potrvá), svetr, háro
a brýle Vladimíra Hulce. A taky
pěknou scénu, kdy jsme vjeli před
divadlo protisměrem jednosměrky,
všiml si toho policista a náš soubor-
rový právník začal oponovat navr-
žené výši pokuty slovy „tak za toto
by byla v Praze pokuta nanejvýš
poloviční!“ Dostali jsme tedy dvoj-
násobnou.

CABARET CALIGULA

Vladimír Hulec

V první polovině 90. let se na praž-
ském Gymnáziu Jana Keplera
pokoušelo několik studentů o vlastní
tvorbu. V roce 1992 zamýšlenou
dramatizaci Pána prstenů ještě
nezvládli, teprve o čtyři roky později
vedli na chatě Petrašce v Krkono-
ších svou první premiéru, krátkou
frašku Ovčí střívko aneb Mrzáci
mezi námi, mrzáci v nás, ženách,
a soubor pojmenovali Studio Hla-
mestyl. Prvním veřejným úspěchem
byla inscenace Jan Hus: Vzkříšení
(premiéra v Žižkovském divadle Jára
Cimrmana v dubnu 2000), s níž
byli pozváni na celostátní přehlídku
Šrámkův Písek. Pokračovali zdaři-
lými i neúspěšnými pokusy o další
hry, v roce 2002 se znovuustavili
s programovým názvem Kabaret
Caligula. Psali a hráli drobné skeče,
na konci roku 2004 uvedli druhou
celovečerní inscenaci Hamlet: Přání
zabít, s níž postoupili skrze ŠP
až na Jiráskův Hronov 2005, kde
s montypythonovskou mystifikací

po večerním představení vyvolali
aféru festivalu, museli se veřejně
omluvit a byli následně exkomu-
nikováni (na jevišti přinesli urnu
v to léto zemřelého ministra kul-
tury Pavla Dostála a vysypali ji tam
se slovy: Pavel svého slova dostál
a na naše představení, jak slíbil, se
dostavil.). Na divadelním festivalu ...
příští vlna/next wave... pak na pod-
zim 2005 získali cenu Objev roku.
Soubor tehdy tvořili Štěpán Be-
nyovszký, Tadeáš Petr, Eva Pospíši-
lová, Michal Rydlo, Kateřina Slaví-
ková, Jakub Tlapák, Ondřej Gabriel
a Lukáš Rumlena.

Napsal jsem o něm do časopisu
Reflex:

Tak jako dnes Kabaret Caligula
„fungovalo“ před dvaceti či více lety
Divadlo Sklep. Jeho dávný divadelní
Mazaný Filip je možná Hamleto-
vi: Přání zabít nejbliž. Obě divadla
a obě inscenace totiž čerpají či čer-
paly z estetiky hollywoodských fil-
mů, opájely a opájejí se jí a současně
se jí vysmívají, ironizují ji a ukazují
v její „obludné nádheře“. Hamlet:
Přání zabít je navíc pikantně štipla-

vou, peprně kořeněnou soudobou pochoutkou pro všechny divadelníky a milovníky popkultury a bizarní literatury. Jeho text totiž neobsahuje ani jediný Shakespearův verš, a přesto je celý ve verších. Ovšem krátkých, dadaisticky úsečných, jarmarečně přímých a krvavě libozvučných. Jistě by z nich měl radost Josef Váchal, Ladislav Klíma a možná i Frank Miller a Quentin Tarantino. Svou dryáčnickostí si totiž v ničem nezadají právě s těmito milovníky lidových krváků a melodramatických fantasmagorií. Ze starého, zavražděného Hamleta vytvořili v Kabaretu oživlého Ducha (Tadeáš Petr), který svého syna neustále pronásleduje a vybízí: Zabij ... zabij ... zabij ... krále! Ač příběh v základních obrysech kopíruje Shakespearovo drama, přesto se mu na hony vzdaluje, či spíše je domýšlí z freudistických a jiných úhlů. Každá postava má zcela jiný, oproti předloze „schizofrenní“ charakter. Hamlet (Štěpán Benyovszký) je ustrašené, zmatené autistické dítě, Ofélie (Katka Slávková) sexuchtivá „Lolítka“, Claudius

(Lukáš Rumlena) mírumilovný vladař, Gertruda (Eva Pospíšilová) odkvetlá domina. Na scénu dokonce vstupuje živý Yorick (Jakub Tlapák) a postavy syna a otce, Polonia a Laerta, hraje jeden herec (Ondřej Gabriel)! A funguje to! Nebudu vás již dále otravovat popisem situací či dění na scéně. Každý, kdo jen trochu zná současnou popkulturu, si v inscenaci najde spoustu odkazů na slavné hudební motivy, ocení citáty z terminátorských a hvězdněválečných velkofilmů, potěší se komiksovou výtvarnou estetikou. A není to jen sranda k prvoplánovému pobavení, co se na jevišti odehrává. Daleko spíš je to černá groteska, postmoderní lidové divadlo, intelektuální féerie. Jako první a do loňského června, kdy se stejné pozornosti dostalo projektu FKK Wir tanzen konzertriert, jediná inscenace amatérského souboru byla v červnu 2005 jmenována Divadelními novinami (DN 12/2005) inscenací měsíce. Do zdůvodnění jsem tehdy napsal: Zaujal nás především původní text,

který ze Shakespeara vzal pouze situace a základní příběh, avšak všechna slova a rýmy jsou ryze autorské, naprosto originální, poučené a vtipné. Autoři domýšlejí vztahy mezi postavami, nabízejí nečekané pointy a výklady (královic Hamlet je např. synem Claudia, Ofélie je Hamletem zavražděna apod.). Celé představení je jakási dryáčnická urverze Hamleta, ve které ještě chybějí některé postavy, a současně jde o soudobou postmoderní vědomou hru s různými žánrovými a situačními citacemi a mystifikacemi. Současně nás zaujala i výtvarná a formální složka inscenace včetně hereckých výkonů, využívající až jarmareční stylizace naivistických

domů hrůzy kombinované s klasickými filmovými horory. Cabaret Caligula, který dodnes existuje (vystupuje především v pražském Paláci Akropolis), svého Hamleta už nepřekonal. Jeho následné projekty se utápěly v přehnané výtvarné expresivitě a formalismu. Jeho členové pracují dnes v různých – uměleckých i neuměleckých – profesích a jsou z nich (tak jako ze „sklepáků“) ve svých oborech kreativní osobnosti. A to je pro mne to nejpodstatnější „poslání“ amatérského divadla.

2004

43. ročník
28. – 30. května

Lektorský sbor: Vladimír Hulec,
Peter Janků, Zdeněk A. Tichý, Karel
Tománek, René Vápeník

3 + 1, Praha
Karel V. Dlabač: **Tlustá**
Režie: Karel V. Dlabač

Černí šviháci, Kostelec nad Orlicí
Josef Tejkl: **Solný sloup**
Režie: Josef Tejkl

umělecká skupina TRIARIUS,
Česká Třebová
Alexandr Vvedinskij: **Vánoce u Iva-
novových**
Režie: u. s. TRIARIUS

Divadlo DIALOG, Plzeň
Ken Kesey, Miloš Forman – Michal
Hecht: **Přelet**
Režie: Michal Hecht

TYAN, Plzeň
Roman Sikora: **Antigona: Odjezd!**
Režie: Roman Černík

Teatro Tempesta, Praha
Andre Jolles, Benedetta Reuter &
Teatro Tempesta: **Lidská řeka**
Režie: soubor

Dividýlko, Slaný
Edgar A Lán Pole: **0,1 Kg meronu
aneb Kšeft umírající matky češtiny**
Režie: Milan David

Divadlo (bez záruky), Praha
Segri Belbel: **Ramon**
Režie: Simona Bezoušková

Špatně zabržděno, Velké Meziříčí
František Halas: **THYRSOS**
Režie: Zdeněk Šturma

Divadlo Prádelna, Rosice
Pavel Strašák: **Misionáři**
Režie: Pavel Strašák

Divadlo Na kraji, Nový Jičín
Soubor: **Srdce**
Režie: Věra Matýsková

Divadlo Zdeňka Vrágy,
Hradec Králové
G. B. Hancke: **Popis lázní Kuks
v Čechách, patřících jeho říšské hra-
běcí excelenci hraběti von Šporck**
Režie: Zdeněk Vrága

Divadlo Vosto5 – Divize Teatro
Piccolo Primitivo, Praha
Cihlář, Prokop: **VAJCE**
Režie: Vosto5

Společnost Dr. Krásky, Praha
Jules Verne – Petr Lanta: **Blíží se
den, kdy vás budu milovat (Paris au
XX. siecle)**
Režie: Petr Lanta

Studio Divadla Dagmar,
Karlovy Vary
W. Shakespeare – Matěj Samec (**koláž
z díla**) **Král William, drama synů a dcer**
Režie: Hana Franková

Prvobytně pospolná společnost,
Praha
Vratislav Kadlec, Ivana Myšková:
**Kterak rychle pojídati různé druhy
ovoce a zeleniny**

...minirozhovor s Petrem Lantou ze souboru **Společnost Dr. Krásy**

Vzpomínáš si, jaké bylo počasí, když jste hráli v neděli 30. května 2004 v Písku?

Mezi bílými obláčky svítilo slunce, bylo teplo, správnost mé vzpomínky potvrzuje fotografie z onoho dne a také, jak jsem zjistil, recenze Lukáše Nozara. Počasí venku se výrazně lišilo od závěrečné scény umrznutí básníka Michela, kterou se mimochodem jeho představitel Toník Polícar později pokusil z nešťastné lásky provést v reálném životě, naštěstí tehdy nemrzlo...

Co se ti vybaví, když se řekne Šrámkův Písek?

Naskočí mi v hlavě dlouhá šňůra asociací, obrazů, pocitů – důkaz toho, že to byla (nejen) pro můj život důležitá událost. Vždyť jsme tam hráli, pokud se nepletu, pětkrát a vždy s velkým vypětím sil. Na ostatní divadla byl tehdy větší – bohužel čas až po skončení naší produkce, neboť jsme hodně zkou-

šeli. Snažil jsem se vždy využít toho, že je celý soubor pohromadě na jednom místě. Takže Šrámkův Písek – cesty přes most na řece; večerní hledání tělocvičny – díky živému rozhovoru jsem zapomněl, kde jsme se ubytovali; odvoz vážně nemocného Honzy Friče do místní nemocnice (hráli jsme onu skotskou hru); obsazení jedné z rolí v Camusově Nedorozumění místním cikánětem, které nakonec nedorazilo... zachránil to nejmladší divák v hledišti, kterého jsem převedl na druhou stranu; provokativní postřehy Karola Horvátha, když mi šel děkovat za naši Dorotu do zákulisí, považoval jsem to zprvu za krutý žert na účet zoufalého režiséra; pozoruhodná neopakovatelná setkání...

Co dobrého (nebo jiného) přinesla Společnosti Dr. Krásy a inscenaci Blíží se den, kdy vás budu milovat (Paris au XX. siècle) nominace na JH?

Radost z toho, že organizačně náročnou inscenaci (výprava, hudebníci, herecké obsazení) podle oblí-

beného autora mého dětství uvidí diváci hronovského festivalu a spatří tak zase jinou tvář Společnosti Dr. Krásy. Krásu romantickou, nepostrádající ovšem ironií a také lehce čitelný příběh. Bohužel bez původní hlavní hrdinky – půvabné Johanky Pošové. Přinesla nám také chvíle zvědavého očekávání, jak budeme přijati po předchozím Mackbethovi 2003, jenž zanechal nesmazatelné krvavé stopy na hronovské oponě a vyvolal prudké vášně, které tehdy skrze média zasáhly v okurkové sezóně i širší veřejnost. – Soubor, zvláště dívky, byl stále ve střehu, jakýkoliv neopatrný (zdánlivě neokrektní) projev pořadatelů považovaly za útok na soubor a jeho poetiku. Musel jsem děvčata uklidňovat, že nás v Hronově mají rádi, jen ty city projevují svým způsobem.

2003

42. ročník
23. – 25. května

Lektorský sbor: Vladimír Hulec,
Peter Janků, René Vápeník

Společnost Dr. Krásky, Praha
William Shakespeare: **Macbeth**
2003
Režie: Petr Lanta

Divadlo Jesličky – Dospělá embrya,
Hradec Králové
Gustav Meyrink a spol. (úprava Jan
Dvořák): **Praha, ani ne tak magická
jako komická (optimistické líčení
města v několika obrazech)**
Režie: Jan Dvořák

umělecká skupina TRIARIUS,
Česká Třebová
F. M. Dostojevskij, úprava L. A. Kra-
sov: **Bílá noc**
Režie: Laco a Lenka Špaisovi

De Facto Mimo, Jihlava
Karel Hynek, úprava P. Soumar:
Inu, mládí je mládí (Románek)
Režie: Petr Soumar

Regina, Břeclav
Gabriel García Márquez, Ond-
řej Böhm: **Nejkrásnější utopenec
na světě**
Režie: Martin Janků, Zdeněk Miklín

3+1, Praha
Karel Dlabač: **Zajímá mě jenom
nesmysl**
Režie: Karel Dlabač

ELEVACE, Litomyšl
Matěj Šefrna: **Lod' andělů**
Režie: Matěj Šefrna

Divadlo Na kraji, Nový Jičín
Soubor: **Soudce**
Režie: Věra Matýsková

Vosto5, Praha
Cihlář, Jeřábek, Kašpar, Prokop:
Sníěžka
Režie: Vosto5

Černí šviháci, Kostelec nad Orlicí
Josef Tejkl: **Amatéri**
Režie: Josef Tejkl

DRED, Náchod
Vítězslav Nezval, úprava Ondřej
Pumr: **Valérie a týden divů**
Režie: Ondřej Pumr

Divadelní spolek Rotunda, Znojmo
Daniela Fischerová: **Princezna T.**
Režie: Václav Beran

Krvik Totr, Praha
Petr Jediný Novotný, Tomáš Kout:
Tají dech
Režie: Petr Jediný Novotný, Tomáš
Kout

...minirozhovor s Ondřejem Cihlářem ze souboru **Vosto5** Praha s inscenací **Sniežka**

Vzpomínáte si, jaké bylo počasí, když jste hráli 24. května 2003 od 16 hodin v Písku?

Upřímně řečeno na takový detail, jaké bylo počasí, si už nevzpomínám... Ale protože jsme hráli Sniežku, byli jsme imaginárně na horách – a tam se, jak varuje Rozum do kapsy, může změnit počasí během okamžiku! Přesně si ale pamatuji na skvělý pocit z reakcí diváků, před kterými se nám hrálo naprosto úžasně. Stejně tak jsme byli mile zaskočeni nečekaně vřelým přijetím a pozitivním naladěním hodnocení a rozboru poroty – bylo to pro nás veliké povzbuzení. Přesto jsme při vyhlášení nominací na Jiráskův Hronov byli pekelně nervózní. Podařilo se, byli jsme nominováni a to pro nás na Hronov historicky poprvé! Věděli jsme, že jsme dosáhli další mety!

Co se vám vybaví, když se řekne Šrámkův Písek?

Se ŠP budeme mít navždy spojeno hraní před skvělým podobně naladěným publikem, vášnivé debaty s porotou a ostatními divadelníky, stejně jako skvostný park před divadlem a vynikající jídlo a Plzeň v Restaurantu U Reinerů. Protože jsme v Písku hráli poměrně hodněkrát – a vždy rádi – tak jsme si pokaždé v tomto parku zahráli kriket. Byla to ve své době jistota, na kterou jsme se těšili několik měsíců dopředu.

Co dobrého (nebo jiného) přinesla souboru Vosto5 a inscenaci Sniežka nominace na JH?

Byl to pro nás asi nejdůležitější mezník. Se Sniežkou jsme se dostali na JH vůbec poprvé a také jsme při té příležitosti přijeli i s naším Divadelním Stand´artem – divadlem, barem a tančírnou ve stanu a to nám umožnilo se naprosto seznámit a propojit s celou širokou komunitou divadelníků. Nikdo z nás na JH do té doby nikdy nebyl a byla to pro

nás trochu neznámá krajina za zrcadlem. Účast na JH pro nás znamenala zásadní rozšíření povědomí o naší tvorbě a klíčové rozšíření té nejvhodnější divácké základny a proniknutí do širšího povědomí divadelníků celé ČR. Díky našemu stanu jsme v Hronově ještě vytvořili jedno ze setkávacích center, které tepalo životem do ranních hodin. Navíc jsme tam kromě „soutěžní“ Sniežky každý večer po dobu celého festivalu hráli ostatní naše představení, takže diváci mohli vidět také naši další tvorbu. Za Sniežku i celý koncept Divadelního Stand´artu jsme si nakonec odvezli cenu Zlatý Alois, která je dosud v naší zkušebně umístěna na čestném místě!

ČO VO MNE OSTALO ZO ŠRÁMKOVHO PÍSKU 2003?

Peter Janků

Hard disk človeka je v súčasnosti takmer každodenne updatovaný novými a novými impulzami, ktoré spracováva a zapracováva do svojho života. Nutnosť selektovať a nahradzovať staré novým, marginálne podstatnejším, je aj spôsobom, ako v našom svete zmysluplne prežiť. Divadlo nieslo vždy v sebe toto nutkanie a pre divadlo to znamenalo nové definovanie sa vo svete. Ako toto redefinovanie však môže fungovať vo svete, ktorý je čím ďalej podobný jemu samému – divadlu? Ak samotný svet, ktorý žijeme, sa postupmi a prostriedkami stáva akoby alternatívou divadla, aké miesto potom v ňom ostáva alternatívne divadlu?

Niekoľko hodín cesty z Bratislavy do Písku (alebo z Poltára do Písku) nestačia na to, aby si človek – porotca, vôbec takúto otázku zmysluplne odpovedal? Až keď sa ponorí do vecí, zistí, že krásne na divadle je

to, že ono samo je kladením otázky a zároveň hľadaním odpovedí na ňu. A Šrámkův Písek, ako konfrontácia viacerých alternatív otázok a odpovedí, je na to ideálnym miestom. Asi aj preto sme si s kolegami porotcami (Vladimír Hulec, René Vápeník) nikdy nepripravovali naše verejné hodnotenia, aby sme sa ako porota vždy „vzácné“ zhodli na názore. Naše úvahy o jednotlivých predstaveniach mali svoju premiéru priamo pred účastníkmi hodnotiacich seminárov. A to som dovtedy a odvtedy nikde inde nezažil. Iba na Šrámkovom Píske. Teatrologická otvorenosť porotcov bola odpoveďou na otvorenosť tvorcov, hľadajúcich nekonformné vyjadrovacie prostriedky, rezignujúcich na istoty „-izmov“ divadla.

Alternatívnosť predstavenia Sniežka spočívala v povýšení banálnosti námetu poľskej piesne (ktorú by ste za iných okolností ani nepočúvali) na takmer dokonalú divadelnú exhibíciu v tom dobrom slova zmysle. Súbor novým spôsobom oživil tradíciu českého hudobno-dra-

matického divadla, ktoré poznáme z čias divadla Voskovca a Wericha až po legendárne divadlo Semafor. Originálnosť metafor či jednotlivých situácií sa tu snúbila s nenapodobiteľnou originalitou myslenia a tvorby samotných aktérov predstavenia (Cihlář, Jeřábek, Kašpar, Prokop). Humor, ktorý spomínaná štvorica vytvorila, bol tým z kategórie povznášajúcich.

Predstavenie súboru 3+1 Zajímá mně jenom nesmysl bol zasa príkladom, ako na javisko preniesť nonsensovú poéziu. Karolína Lišková, Kateřina Mikanová a Marcela Magdová ako zbrane na tento už dokonalý literárny materiál použili priamočiarosť, klipovitosť, strih, ráznosť – bez zbytočných vonkajších javiskových prostriedkov a hereckého páťosu. Osobnostné vloženie sa do dynamického tvaru inscenácie bola pre mňa malou udalosťou onej divadelnej sezóny. Společnost Dr. Krásy ma oslovila už pred rokom inscenáciou o Světe Dorotě a režiséra Petra Lantu pre mňa zaradila medzi ohnivky českej

divadelnej tradície, ktorú pre mňa predstavuje divadelný mág a priateľ Petr Lébl. Príchut' komunitného divadla aj v adaptácii Macbetha povýšila toto predstavenie na obraz hľadania nového typu medziľudskej komunikácie, problematizovania ľudských schém správania a konania vo svete odcudzenosti. Predstavenie bolo miestami divadelne nevyvážené a nedotiahnuté a z hľadiska jednotlivostí by sa mu dalo veľa vyčítať. Ich tohtoročná adaptácia Macbetha celostne zapôsobila ako snaha o nový typ divadelno-ľudskej výpovede.

Ak po ôsmych rokoch neustáleho updatovania v človeku ostatne až toľko zo Šrámkovho Písku (a to len zameraním na jeden ročník), potom takéto prehliadky majú určite zmysel.

2002

41. ročník
23. – 25. května

Lektorský sbor: Karel František Tománek, Peter Janků, Vladimír Hulec

Studio Dům, Brno
Hubert Krejčí a Pavel Huml: **Princ Bhadra a princezna Vasantaséna aneb Mnich pokrytec neboli Psí ocásek svrhované čistoty**
Režie: Tomáš Pavčík

ÚstaF, Brno
Jiří Žáček a další: **Spolužáčkovina aneb Volte slova!**
Režie: Zdeněk Šturma

Chandraradar ZUŠ,
Nové Město na Moravě
Pavel Šrut, Michal Černík, soubor: **Drobečkem sem, drobečkem tam**
Režie: Ivona Čermáková

Krátké a úderné divadlo, Liberec
Václav Kliment Klicpera: **Hra na mostě**
Režie: soubor

Divadlo BAF, Hostinné
Luděk Hašek: **Nezkrotné vášně**
Režie: Luděk Hašek

TYAN, Plzeň
J. L. Borgés a další: **Pustina**
Režie: Roman Černík

Atelier T55, Turnov
Fernando Arrabal: **Fando a Lis**
Režie: Jaroslav Š. Stuchlík

Kulturně divadelní spolek
Puchmajer, Praha
Martin J. Švejda: **Hoši z národáku aneb „Zabili Kemra, parchanti!“**
Režie: Martin J. Švejda

DDS TY-JÁ-TR – HROBESO, Praha
William Shakespeare: **Sen noci svatojánské**
Režie: Radka Tesárková

DRED, Náchod
Miodrag Pavlovič, A. Kaszub Pski: **Andrej Kaszub Pski představuje Miodraga Pavloviče čili Dům lásky**
Režie: Ondřej Pumr

BLIC, Ostrožská Nová Ves
Soubor: **Setkání s Kateřinou aneb hraní o tom, jak je také možné setkat se s Kateřinou**
Režie: Ivana Bendová

Divadlo Jesličky, stálá scéna ZUŠ
Na Střezině, Hradec Králové
Jevgenij Švarc: **Drak**
Režie: Ema Zámečnicková

Sergej, Praha
Vlad. Škultéty / Jan Rendl: **Pomeranč**
Režie: Jan Rendl

Konzistence médi, Praha
Natálie Deáková: **O člověku, který ďalekohľadá**
Režie: Natálie Deáková

DNO, Hradec Králové
Soubor: **Revue**
Režie: Jiří Jelínek a spol.

...minirozhovor s Vladimírem Škultétým ze souboru **Sergej** Praha

Vzpomínáte si, jaké bylo počasí, když jste hráli 24. května 2002 v 8 hodin v Písku?

Bylo zataženo.

Co dobrého (nebo jiného) přinesla souboru **Sergej** a inscenaci **Pomeranč** nominace na JH?

Dala nám potvrzení toho, že přestože projekt **Pomeranč** vznikl z bandy namyšlených floutků, podařilo se z h...na uplést bič.

Co se vám vybaví, když se řekne **Šrámkův Písek**?

Akce, kterou si naše parta výborně užila, i když stroboskop, používaný v násilných scénách našeho představení, byl nedopatřením (kopancem chybné choreografie) místo na jeviště otočen do hlediště, takže si diváci místo v násilném světě Alexíka připadali jako na diskošce...

SERGEJ

Vladimír Hulec

Dne 6. dubna 2002 se v pražském klubu Mlejn na přehlídce Stodůlecský píseček poprvé odehrálo představení divadelního souboru **Sergej** – autorská inscenace **Pomeranč** na motivy románu Anthonyho Burgesse *Clockwork Orange* (Mechanický pomeranč), proslaveného Kubrickovým filmem z roku 1971 s nezapomenutelným Malcolmem McDowellem v hlavní roli agresivního aristokrata Alexe. Od té chvíle se psala krátká (snad jen dva či tři roky trvající) historie tohoto seskupení mladých lidí, kteří se chtěli vyjadřovat filmem, divadlem, výtvarným uměním a především multimediální tvorbou. Hledali vyjadřovací formy a témata, která vycházejí z ulic velkoměst a brlohů periférií a na jevišti se projevují především razantními inscenačními prostředky. Bez plánů a příprav se **Sergej** touto inscenací zapsal do historie amatérského divadla i **Šrámkova Písku** 2002. Soubor tvořili tehdejší student

FAMU Vladimír Škultéty, absolvent publicistiky Jan Rendl, student AVU Daniel Pitín a jejich věkově stejně staří přátelé a přítelkyně. Divadlo do té doby nedělali, anebo jen okrajově. Nabiti pocitem frustrace ze světa potlačujícího kreativitu a individualitu jedince, z velkoměstského světa plného agresivních zvuků a ze všech stran útočících vjemů vytvořili divadelní dílo otiskující pocity a postoje mladé generace. Alex byl pro ně ve všech směrech pocho-pitelný rebel, jako jím byl v době vzniku novely a hlavně Kubrickova filmu pro generaci šedesátých a sedmdesátých let. Ztotožnili se s ním a přímočaře – byť v mnoha směrech intuitivně, divadelně „neohrabaně“ – vytvořili aktuální otisk světa. Jejich světa. Světa přelomu tisíciletí, v němž již orwelllovské vize kontrolované „Společnosti“ přirozeně existují. Byl to svět zahlušený zvuky, divokými obrazy, přímými přenosy vražd a válek. Jedinec v něm již zcela ztratil svou duši a ani vzepřít se mu nechce. Alex bil kolem sebe hlava nehlava, nepřemýš-

lel, jednal jak divoké raněné zvíře. A taky tak skončil – na smetišti, odkopnut všemi. Popartovská skládanka jevištních obrazů se vzpírala „normálnímu“ divadlu, jako se Alex vzpírá „normálnímu“ světu. Jak stroboskop se do diváků zařezávající inscenace byla artaudovským výkřikem bolavých duší, řevem šílenců, kteří vraždí jen tak, z nudy a pro radost. Jsou ve svém chování i myšlení primitivní, pudoví, diví. Divák byl vystaven sledu krátkých výstupů složených z výkřiků postav, útržků rozhovorů, z divokých tónů techno hudby, z agresivity zvuků i obrazů. Pop-art, komiks, klip, to byly prvky, z nichž byla inscenace složena. Tradičním či psychologickým divadlem byla nepoučená, jako je Alex nepoučený civilizovanou společností, nerespektovala pravidla výstavy divadla, jako Alex nerespektuje pravidla života. Ale právě tím byla fascinující. Málokdy u nás vznikne punkové představení, tak je ve mně zapsaná tato inscenace i soubor Sergej, který jsem na podzim 2002

pozval s touto inscenací na festival ...příští vlna/next wave... (vystoupili 12. 10. v Disku) a rok poté uváděli v Divadle Na zábradlí první předávání festivalových Poct. Pak jako soubor v podstatě zanikli. V baru Krásný ztráty pořádali jistý čas hudebně divadelní kabarety, Jan Rendl pracuje v Arše. Více o nich nevím. V roce 2002 ale nabídli svým divákům cosi odvážného – otisk pekla. Divadlo se stalo (na čas) nebezpečným.

2001

40. ročník

24. – 26. května

Lektorský sbor: Vladimír Hulec,
Karol Horváth, Peter Janků, Karel
Tománek

Facka Brno, Uherské Hradiště
Sergej Sanža: **Tichá noc**
Režie: Sergej Sanža

Divadlo Padlo, Praha
Soubor: **Rukověť protivy**
Režie: P. Lipavský

Nejhodnější medvídci,
Hradec Králové
T. S. Gyros: **Chilliastra**
Režie: René Levínský

Divadlo Vosto5 DAMU, Praha
Soubor: **Rekonstrukce**
Režie: Ondřej Cihlár

DRED, Náchod
Ondřej Pumr: **Kolik životů má kočka**
Režie: Ondřej Pumr

DS Spoušť při Gymnáziu, Jihlava
Ivana Fexová: **Biblický příběh o konci lidství**
Režie: Ivana Fexová

Divadlo IGDYŽ, Kolín
David Dvořák: **Vašíček 22**
Režie: David Dvořák

Dramatická školička, Svitavy
Alexandr Kliment, Karel Šefrna,
Jana Mandlová: **Strom**
Režie: Karel Šefrna, Jana Mandlová

Divadlo Jesličky, ZUŠ Na Střezině –
Dospělá embrya, Hradec Králové
Josef Hiršal a kolektiv souboru: **Zastavení zakázáno, parkování povoleno**
Režie: Jan Dvořák

Homotronní neškvor,
Zruč nad Sázavou
Pavel Jecelín: **Občan hmyz – situační estráda plná bzukotu**
Režie: Pavel Jecelín

Golemovy gaťky, Blansko
Milan Rožtek: **Ženy**
Režie: Milan Rožtek

Divadlo V soukolí, Havířov
Soubor: **Jsou soutěsky, jsou v nás**
Režie: soubor

Společnost Dr. Krásy a JDO, Úpice
úprava E. F. Burian, Petr Lanta
a soubor: **Hra o Dorotě**
Režie: Petr Lanta

DS Stopa při Podještědském gymnáziu, Liberec
Miloš Macourek: **Hra na Zuzanku**
Režie: Milena Šajdková

Divadelní spolek PRKNO,
Veverská Bítýška
Jiří Císler: **Brejle**
Režie: Pavel Vašíček

Inspirativní představení: **Peter Janků**
– koncert slovenského písničkáře
a divadelníka

Minirozhovor s Marianem Moštíkem
za divadlo V Soukolí z Havířova.

**Vzpomínáte si, jaké bylo počasí,
když jste hráli 26. května 2001
dopoledne v Písku?**

Myslím, že si vzpomínám přesně. Z
nebe padaly notebooky a blížila se
tlaková výše od Jihu.

**Co se vám vybaví, když se řekne
Šrámkův Písek?**

Koupání v řece, restaurace u Rai-
nerů, teplo, holky v batikovaných
věcech.

**Co dobrého (nebo jiného) přinesla
souboru V Soukolí a inscenaci Jsou
soutěsky, jsou v nás účast na JH?**

1. Byli a jsme kamarádi, takže hezký
vztah.

2. Postupné začlenění Divadla v
Soukolí do monstrosouboru morav-
ských improvizačních divadel LÁ-
HOR/Soundsystem, který na Šrám-
kově Písku a nejen tam stále hraje.

RESULTS

(vzato z článku pro AS 4/2001)
Vladimír Hulec

Do Hronova jsme nakonec nomi-
novali svatou Dorotu, pro naprosto
originální přístup ke známé legen-
dě a propracovanou a domyšlenou
formu, jež osobitě odráží dnešní
postmoderní svět. Nevytváří pou-
hou skládku obrazů, ale jejich
vrstvením a prolínáním vzniká nová
kvalita. Ovšem na druhém místě
doporučená Chilliastra i na třetím
Vašíček 22 jsou inscenace, jež by
měly do Hronova mít brány otevře-
né. A neztratily by se jistě ani haví-
řovské Soutěsky doporučené na 3.
místě. Jak jsem napsal už do Di-
vadelních novin – Petr Lanta (Dr.
Krása), René Levínský (Nehodnější
medvídci) a David Dvořák (Igdyž)
jsou osobnosti, jež dávají upome-
nout na v úvodu zmiňované Scher-
haufery, Goldflamy, Tučky, Vorly,
Vangeli, Léby či Pitínské. A takovým
je třeba dávat prostor.

Šrámkův Písek 2010–2001
Brožura k 50. výročí Šrámkova Písku
aneb Posledních deset ročníků...

Uspořádala Lenka Novotná
Fotografie archiv Šrámkova Písku
Grafická úprava a sazba:
Radek Pokorný, www.domraku.cz
Redakce:
Lenka Novotná a Jakub Hulák

Vydalo NIPOS–ARTAMA jako
materiál pro účastníky 50 ročníků
celostátní přehlídky Šrámkův Písek
www.artama.cz

Praha–Písek 2011
První vydání
ISBN 978–80–7068–253–1
Neprodejné